

**Анотація на вибіркову навчальну дисципліну
«Психологічна діагностика в економічній діяльності»**

Рівень вищої освіти - *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Кількість кредитів - 4

Компонент освітньої програми: *вибіркової*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Столяренко Ольга Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент,
e-mail: stolyarenko.ob@gmail.com

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Місце навчальної дисципліни «Психологічна діагностика в економічній діяльності» визначається у наш час фундаментальним значенням для майбутніх професіоналів у сфері економіки знань, умінь та навичок з організації психологічної діагностики у економічній діяльності. Дослідження і психологічне забезпечення розв'язання економічних проблем і прийняття економічних рішень в умовах ринкової системи дозволить більш повно розкрити складні механізми міжособистісних взаємин у сфері бізнесу, дасть можливість вивчити сприйняття, мислення, і поведінку людини в економічній діяльності, в процесі її економічної взаємодії з іншими суб'єктами (людьми і організаціями). Усе це обумовлює важливість викладання дисципліни «Психологічна діагностика в економічній діяльності».

2. Метою дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти системи загальнотеоретичних та практично орієнтованих знань щодо психологічної діагностики в економічній діяльності, поглиблення фахової компетентності здобувачів з практичного застосування методів психологічної діагностики та математичної обробки психологічних фактів як ефективних інструментів вирішення проблеми одержання нових знань про психологічні явища, стани та процеси, які відбуваються в економічній сфері й більш глибоке проникнення в їх сутність.

Завдання курсу: розкрити зміст базових теоретичних засад психологічної діагностики в економічній сфері, окреслити значення і місце психодіагностики у постанові проблем економічної психології; ознайомити з видами, особливостями та методами діагностики у економічній діяльності, а також вимог до користувачів психодіагностичних методик; формування здатності складання програми психодіагностичного дослідження відповідно до певних практичних завдань; сприяти формуванню здатності застосовувати на практиці психологічні та статистичні методи діагностики й аналізу психічних явищ у економічній діяльності.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Психологічна діагностика умов і факторів позитивної мотивації до праці і до професії, оптимізація трудових відносин в робочих групах, командах.
2. Психологічна діагностика сприйняття людиною стимулів і умов праці, проблема справедливості винагороди.
3. Психологічна діагностика професійної орієнтації.
4. Дослідження процесів творчості в економічній сфері, виявлення факторів інноваційної поведінки, створення умов для її прояву.

5. Дослідження статевої і вікової особливостей поведінки людини у виробничій сфері і сфері споживання.
6. Дослідження конкурентоспроможності на ринку праці, психологія різних форм зайнятості.
7. Дослідження психологічних аспектів конфліктів в економічній сфері і шляхи їх усунення й профілактики.
8. Психологічна діагностика поведінки особистості і групи в економічних ситуаціях.
9. Дослідження деструктивної поведінки в умовах економічних галузей (промисловість, транспорт, сільське господарство) і функціональних економічних інститутах (фінанси, кредит, економіка природовикористання).
10. Вивчення національних психологічних особливостей людей та їх впливу на поведінку в економічному середовищі

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати:

- зміст базових теоретичних засад психологічної діагностики в економічній сфері,
- значення і місце психодіагностики у постанові проблем економічної психології;
- види, особливості та методи психологічної діагностики у економічній діяльності,
- можливості застосування психодіагностичних методик у економічній діяльності;
- соціальні та етичні вимоги до професійної діяльності психодіагноста;
- форми проведення психодіагностичного обстеження;
- доцільність використання конкретних методик у випадку вивчення певної властивості особистості та міжособистісних взаємин.

За підсумками вивчення дисципліни студент уміти:

- скласти програму та алгоритм процедури психодіагностичного обстеження в економічній діяльності;
- самостійно добирати психодіагностичні методики, адекватні меті та завданням професійної діяльності;
- застосовувати на практиці психологічні та статистичні методи діагностики й аналізу психічних явищ у економічній діяльності;
- здійснювати обробку результатів та формулювати психологічний діагноз; - інтерпретувати отримані дані та застосовувати їх на практиці.

5. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	А (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	В (дуже добре)	Добре	

75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7. Література

Основна література

1. Бутко М. П. Економічна психологія. навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 232 с.
2. Компанієць В. В. Економічна психологія: Конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 90 с.
3. Психологія праці та інженерна психологія : навч. посібн. / укл. О.С. Юрков. 2-ге вид, перероб. і доп. Мукачєво : МДУ, 2018 187 с.

4. Ложкін Г. В. Економічна психологія: навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2006. 400 с.
5. Лозинський О.М. Економічна психологія та психологія підприємництва. Навчальний посібник. Львів : «Тріада плюс», 2015. 246 с.
6. Психологія фінансів / автор-укладач М. М. Тріпак. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ТНЕУ, 2018. 296 с.
7. Потапчук Є. М., Василенко О. М. Основи психолого-педагогічних досліджень: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2017. 160 с.
8. Столяренко О.Б., Бабюк Т.Й. Методи психолого-педагогічного дослідження: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2019. 142 с.
9. Столяренко О.Б., Куриця А.І. Технології психологічних досліджень. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво «КНТ», 2022. 162 с.
10. Kirchler E., Hoelzl E. Economic Psychology: An Introduction. UK: Cambridge University Press, 2018. P. 34-60.
11. Helder C. How to Influence People: Motivate, Inspire and Get the Results You Want / C. Helder. – 2 edition. Wiley, 2019. 164 p

Допоміжна література

12. Бурега В. В. Економічна психологія в схемах і таблицях : навчально-методичний посібник. Донецьк : ДонДАУ : АЛЕКС, 2003. 63 с.
13. Карамушка Л.М., Худякова Н.Ю. Мотивація підприємницької діяльності: Монографія. Київ-Львів : Сполом. 2011. 208 с.
14. Москаленко В.В. Економічна культура особистості: соціально-психологічний аспект [монографія] Київ : Вид-во "Центр соціальних комунікацій", 2012. 348 с.
15. Підприємництво : підручник. Харків : Укр ДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241 с.
16. Поведінка споживача [Електронний ресурс] : навч. посіб. Електронні текстові дані (1 файл: 2,28 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 99 с.
17. Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. Київ : Лібра, 2019. 270 с.
18. Arnold J. Work Psychology / J. Arnold, I. Coyne, R. Randall, F. Patterson. 7th ed. Pearson Education Limited, 2020. 654 p
19. Arnold-Forster A. Feelings and Work in Modern History: Emotional Labour and Emotions about Labour / A.Arnold-Forster, A.Moulds. Bloomsbury Academic, 2022. 280 p.